

Ze Společnosti pro církevní právo

Jan Wolf *Člověkem roku 2020*

Vedení Společnosti pro církevní právo a vydavatelé časopisů *Revue církevního práva*, *Church Reporter* a *Zrcadlo církve* se usnesli, že v závěru každého roku udělí ocenění *Člověk roku* osobnosti, která se mimořádně zasloužila o správnou aplikaci církevního nebo konfesního práva v České republice.

Současně rozhodli, že první ocenění pod názvem **Člověk roku 2020** udělují panu **Janu Wolfovi**, členu SPCP, předsedovi Výboru pro kulturu, výstavnictví, cestovní ruch a zahraniční vztahy Zastupitelstva hlavního města Prahy, a to pro jeho vynikající zásluhy o propagaci a přijetí rozhodnutí o znovuvybudování Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze. Jde o ocenění jeho mnohaletého úsilí, které vyvrcholilo 23. ledna 2020, kdy byl návrh na znovuvybudování sloupu Zastupitelstvem hlavního města Prahy po napínavém jednání většinou 34 hlasů z 57 schválen.

*Děkujeme panu Janu Wolfovi za jeho snahu a přejeme mnoho zdraví,
štěstí a dalších úspěchů v jeho činnosti ve prospěch
hlavního města Prahy, národa a vlasti.*

Jan Beránek o službě kaplanů při Norimberském procesu

Mgr. Jan Beránek, prezenční doktorand na Katedře právních dějin Právnické fakulty Univerzity Karlovy a člen redakční rady *Zrcadlo církve*, který se specializuje na výzkum trestních procesů s válečnými zločinci, poskytl dvě informace o svém nejnovějším bádání pro slovenský a český tisk.

Pro *Katolícke noviny* vydávané v Bratislavě poskytl interview o vězeňské duchovní péči během Norimberského procesu. Odpověděl na otázky, proč byla vůbec služba kaplanů pro nacistické zločince zapotřebí, jak k ní obžalovaní přistupovali a jaký vztah se vytvořil mezi jednotlivými obžalovanými a jejich kaplanem.

Stejnému tématu se věnoval také ve svém článku, k jehož sepsání ho vybídl pražský *Katolický týdeník* (č. 47/2020). Autor podal stručným, ale přesto výstižným způsobem výsledek svého originálního bádání o péči dvou amerických původně

vojenských kaplanů, kteří byli k této péči o vězně v Norimberku v roce 1945 povoláni. Byli to františkán *P. Sixtus O'Connor* a luterský pastor *Henry Gerecke*.

Autorovo bádání je originálním příspěvkem nejen v české literatuře, ale i v světovém měřítku. Naším čtenářům doporučujeme autorův podrobnější článek na uvedené téma, který jsme publikovali v *Revue církevního práva* č. 73–4/2018 na s. 15–31 pod názvem *Činnost vězeňských kaplanů během Norimberského procesu*.

Vyšla Hrdinova miscellanea o Šporkovi, Kuksu a Královédvorsku

Profesor Ignác Antonín Hrdina OPraem, český kanonista, právní historik a zakládající člen Společnosti pro církevní právo, vydal koncem loňského roku mohutná miscellanea pod názvem *O hraběti Šporkovi, jeho Kuksu a Královédvorsku*.

Autor se věnuje osobnosti hraběte *Františka Antonína Šporka* (1662–1738) a místům, která nesou pečeť této naší veliké osobnosti, jimiž je okolí Dvora Králové nad Labem a Šporkem vybudovaný soubor budov a zahrad odpočinkového zařízení pro vysloužilé vojáky z jeho panství nazývaný jako hospital Kuks.

V knize se zrcadlí celoživotní vztah profesora Hrdiny ke Kuksu, kde jako dítě trávil prázdniny a jako student prováděl turisty. Tam se seznámil s knězem *Vladimírem Matějkou*, který ho zásadně ovlivnil, jak pokud jde o vztah k víře, tak pokud jde o lásku k církevním dějinám, a který jej naučil vynikajícím způsobem vládnout latinským jazykem.

Knihla se skládá z odborných statí, popularizačních článků, přednášek, několika interview a kázání, které profesor Hrdina v delším časovém sledu uvedeným tématům věnoval a publikoval je v odborných časopisech, vědeckých sbornících a novinách.

Zúčastnili jsme se třetího ročníku vzpomínek na pronásledované pro víru zvaného Červená středa

Svoboda vyznávat svou víru a náboženství, jakožto základní právo každé lidské bytosti, je v současném světě stále pošlapávána. Stamiliony věřících všech vyznání, nejvíce však křesťanů, jsou na celém světě pronásledovány. Na ně každoročně v řadě evropských zemí vždy v listopadu vzpomínáme při akci s názvem Červená středa. Letošní třetí ročník se uskutečnil 25. listopadu 2020. Znamením této iniciativy jsou modlitby, ale zejména také rozsvícené červené světlo, jež symbolizuje krev trpících pro víru. Navěcujeme jím kostely, synagogy a jiné významné budovy a umístíme červené světlo do oken svých příbytků.

Iniciátorem Červené středy je křesťanská organizace *Aid to the Church in Need*. Akce se letos konala rovněž v Londýně, Bratislavě, Vídni a Budapešti. U nás nad akcí převzala záštitu Česká biskupská konference, Ekumenická rada církví v České republice a Federace židovských obcí.

Gratulace členům Společnosti pro církevní právo

Dne 2. ledna 2021 oslavil své 85. narozeniny publicista, spisovatel a dlouholetý redaktor Revue církevního práva pan *Pavel Landa*, čestný člen Společnosti pro církevní právo.

Zprávy z místní skupiny Společnosti pro církevní právo v Brně

V prosinci 2020 vyšel sborník z 26. ročníku konference *Církev a stát*, věnované duchovní péči u Policie České republiky a konfesněprávním dopadům současné pandemie. Konferenci uspořádala brněnská místní skupina Společnosti pro církevní právo ve spolupráci s Katedrou ústavního práva a politologie, pracovištěm církevního a konfesního práva, na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně dne 17. září 2020. Sborník *Církev a stát 2020* uspořádal *Ing. Mgr. Jaroslav Benák, Ph.D.*, tajemník místní skupiny SPCP v Brně. Sborník, který vyšel v elektronické podobě, obsahuje osm článků českých a slovenských autorů a je k dispozici na adrese <https://www.law.muni.cz/sborniky/cirkevastat/2020/cirkevastat2020.pdf>. Jeho obsah najdete v rubrice *Z nové literatury* v tomto čísle Revue církevního práva.

Zprávy z místní skupiny Společnosti pro církevní právo v Olomouci

Na internetových stránkách Společnosti pro církevní právo byl uveřejněn český překlad rakouského zákona o islámu z roku 2015. Autorem překladu je *docent Damián Němec OP* z Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, předseda místní skupiny SPCP v Olomouci. Odbornou revizi překladu provedli *doc. Stanislav Příbyl* z Teologické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a *JUDr. Petr Osina* z Katedry teorie práva a právních dějin Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a jeho manželka *Mgr. Eva Osinová*, překladatelka z jazyka německého. Viz <http://spcp.prf.cuni.cz/pravni-predpisy-jinych-zemi/>.

Zprávy z místní skupiny Společnosti pro církevní právo ve Stříbře

Racov. Členové místní skupiny SPCP ve Stříbře pokračují v pracích na záchraně kostela sv. Martina v Racově u Tachova, kde byla vybudována a posvěcena křížová cesta. Záchranu kostela provádí Spolek svatého Martina Racov pod vedením

manželů *Jiřiny a Jaroslava Barhoňových* z Tachova, členů Společnosti pro církevní právo. Kostel se postupně stává duchovním a kulturním centrem pro obyvatele ze širokého okolí.

Prostiboř. V předvečer svátku sv. Mikuláše 5. prosince 2020 byly v kostele sv. Mikuláše v Prostiboři u Tachova, dosud užívaného jen příležitostně, obnoveny poutní mše. Stříbrský farář *R. D. Miroslav Martiš, SChLJ*, ve své promluvě vzpomněl na *P. Hugo Josefa Pitela OPraem* (1928–2017), organizátora rekonstrukce kostela sv. Mikuláše v osmdesátých letech minulého století.

Byl to *JUDr. Jiří Rajmund Tretera*, v té době podnikový právník a kandidát podzemního členství v Řádu bratří kazatelů – dominikánů, kdo po třikrát v letních měsících v té době z pověření Hugo Pitela vedl partu brigádníků z celé republiky, která rekonstrukci prováděla a sám se také fyzicky těchto prací účastnil. Otloukli kostel až na kámen, snesli a vybudovali novou střechu, znova celý kostel omítili a natřeli bílou a červenou barvou.

Během mše svaté farář Martiš předal přítomné starostce obce paní *Barboře Novákové* knihu *Pocta Jiřímu Rajmundu Treterovi*, která vyšla v nakladatelství Leges v Praze před půl rokem. Na čelné straně obálky je barevně zobrazen prostibořský kostel v jeho dnešní podobě. Poutní mše svaté se účastnilo 26 lidí z Prostiboře a okolí, mezi nimi několik dětí. Paní starostka pozvala profesora Treteru do Prostiboře k přednášce o rekonstrukci kostela, jakmile skončí současná hygienická omezení.

Evropské konsorcium pro výzkum vztahu církve a státu letos on-line formou

Ve středu 9. prosince 2020 se uskutečnilo on-line setkání s názvem *Webinar on Coronavirus, Church and State*. Setkání, zvané „webinář“, vedl *Mark Hill QC* z Londýna, čtenářům dobře známý ze svých projevů během čtvrtého ročníku pražských rozhovorů o vztahu církvi a státu, uskutečněných na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v červnu 2019, některým pak svým mohutným vědeckým dílem *Ecclesiastical Law*, 4. vydání, 2018.

S krátkými příspěvky, věnovanými problematice bohoslužeb a omezení náboženské svobody ve svých zemích od jara 2020 do dnešních dnů, vystoupili *Emanuel Távala* (Rumunsko), *Stephen Farrell* (Irsko) a *Merilin Kiviorg* (Estonsko). Poté následovala diskuse, během níž vystoupilo více než deset účastníků. Za Českou republiku se účastnili *doc. Záboj Horák* a *prof. Jiří Rajmund Tretera*.

Přenosu se účastnili téměř všichni členové Konsorcia a usnesli se na pravidelných on-line setkáních v příštím roce, a to každý měsíc. Na webinářích bude monitorován další vývoj omezení možnosti náboženských shromáždění v jednotlivých evropských zemích, a jeho poměru k omezování shromáždování v obchodech a jiných výdělečných organizacích.

Zasedal akademický výbor České křesťanské akademie

V sobotu 12. prosince 2020 se uskutečnilo pravidelné pololetní zasedání akademického výboru České křesťanské akademie (ČKA), které mělo vzhledem k hygienickým omezením on-line formu. Zasedání předsedal *Mons. profesor Tomáš Halík*, prezident ČKA, a ředitelka akademie paní *Ilona Trnková*.

Mons. Tomáš Halík přečetl zprávu o činnosti za poslední pololetí a vydávání křesťanského vědeckého časopisu *Universum*, který vychází čtyřikrát do roka v nákladu 1.400 výtisků. K datu zasedání výboru měla ČKA 1.115 individuálních členů, 5 kolektivních členů a 67 místních skupin z celých Čech a Moravy.

Dále vystoupilo patnáct zástupců vedení místních skupin, odborných sekcí a členové prezidia Akademie, kteří podali zprávu o činnosti svých grémií za uplynulý půlrok. Kvůli nákaze byli nuceni zrušit v uplynulém období část přednášek a dalších aktivit. Mezi účastníky několikrát zaznělo, že technika nemůže nahradit osobní kontakt. Na druhé straně je třeba zdokonalovat technické možnosti dálkové komunikace, aby byla možná v mimořádné době alespoň v této formě účast publika na přednáškách organizovaných místními skupinami.

Ředitel právní sekce ČKA a čestný člen akademie profesor Jiří Rajmund Tretera a její místopředseda docent Zábaj Horák přednesli zprávu týkající Společnosti pro církevní právo, která jako kolektivní člen ČKA plní funkci její právní sekce. Mons. Halík vyjádřil hrdost nad rozsáhlou publikační činností právní sekce ČKA a Společnosti pro církevní právo.

Zábaj Horák

29. červen 2020: oslava 80. narozenin prof. Tretery v reprezentačním sále Právnické fakulty Univerzity Karlovy. V čele děkan fakulty prof. Jan Kuklík.

29th June 2020: celebration of the 80th birthday of Professor Tretera in the representation hall of the Faculty of Law of Charles University in Prague. At the head Professor Jan Kuklík, the dean of the Faculty.

Foto Záboj Horák

From the Church Law Society

Jan Wolf Person of the Year 2020

The administration of the Church Law Society, publisher of the *Church Law Review*, the *Church Reporter*, and the Czech newsletter *Zrcadlo církve* (Church Mirror), decided to award the Person of the Year, who made an outstanding contribution to the correct application of church or religion law in the Czech Republic, at the end of each year.

At the same time, they decided that the first **Person of the Year 2020** award goes to **Mr. Jan Wolf**, member of the Church Law Society, Chairman of the Committee on Culture, Exhibitions, Tourism and Foreign Relations of the Prague City Council, as recognition of his outstanding contribution to the promotion and adoption of the decision to rebuild the Marian Column on the Old Town Square in Prague. It is an award for many years of efforts, which culminated on 23rd January 2020, when the proposal for the rebuilding of the column was approved by the Prague City Assembly after its dramatic meeting by a majority of 34 votes out of 57.

We thank Mr. Jan Wolf for his efforts and wish him health, happiness, and success in his activities for the benefit of the capital city of Prague, the nation, and the homeland.

Jan Beránek on Service of Chaplains During Nuremberg Trials

Mgr. Jan Beránek, internal doctoral student at the Department of Legal History of the Faculty of Law, Charles University, and member of the editorial board of the Czech newsletter *Zrcadlo církve*, who specializes in research on criminal proceedings against war criminals, provided two pieces of information on his latest research for the Slovak and Czech catholic press.

He gave an interview to *Katolícke noviny* (Catholic Newspaper) published in Bratislava about prison spiritual care during the Nuremberg Trials. He answered questions why the service of chaplains was needed for Nazi criminals at all, how the defendants approached it, and what relationship was established between the individual defendants and their chaplain.

He dealt with the same topic in his article which he wrote at the request of *Katolický týdeník* (Catholic Weekly) No. 47/2020 from Prague. The author presented in a brief, but accurate way the result of his original research on the care of two American originally military chaplains who were appointed to provide spiritual service to prisoners in Nuremberg in 1945 – Franciscan *Fr. Sixtus O'Connor* and Lutheran Minister *Henry Gerecke*.

The author's research is an original contribution not only in Czech literature, but also on a global scale. The author's more detailed article on this topic was published in the Church Law Review No. 73–4/2018 on pp. 15–31 entitled *Činnost vězeňských kaplanů během Norimberského procesu* (Activities of Prison Chaplains During the Nuremberg Trial).

Miscellanea About Count Špork, His Kuks and Dvůr Králové Area by Prof. Hrdina Published

Professor Ignác Antonín Hrdina OPraem, a Czech canon law scholar, legal historian and founding member of the Church Law Society, published extensive miscellanea at the end of last year entitled *About Count Špork, His Kuks and Dvůr Králové Area*.

The author focuses on Count *František Antonín Špork* (1662–1738) and places that bear the seal of this great personality. We mean the surroundings of Dvůr Králové nad Labem (upon Elbe River) and a set of buildings and gardens built by Špork as a rest facility for retired soldiers from his estate called Kuks Hospital.

The book reflects Professor's lifelong relationship with Kuks, where he spent his holidays as a child and guided tourists as a student. There he met priest *Vladimír Matějka*, who fundamentally influenced him, both in terms of his relationship to the faith and in terms of his love of church history, and who taught him to master the Latin language in an excellent way.

The book consists of professional articles, popularization articles, lectures, several interviews and sermons by Professor Hrdina dedicated to these topics during a longer period of time and published in professional journals, scientific collections and newspapers.

We Participated in Third Year of Memories of Persecuted for Faith Called Red Wednesday

The freedom to profess one's faith and religion, as a fundamental right of every human being, is still being trampled in today's world. Hundreds of millions of

believers of all faiths, but mostly Christians, are persecuted around the world. Every year in several European countries, we always remember them in November at an event called Red Wednesday. The third year of this event took place on 25th November 2020. Prayers, but especially red light symbolizing the blood of those suffering for the faith accompany the initiative. We illuminate churches, synagogues and other important buildings and place red light in the windows of our homes.

Christian organization *Aid to the Church in Need* is the initiator of Red Wednesday. The event also took place this year in London, Bratislava, Vienna, and Budapest. The Czech Bishops' Conference, the Ecumenical Council of Churches in the Czech Republic and the Federation of Jewish Communities took over the auspices of the event.

Congratulations to Members of Church Law Society

On 2nd January 2021, the publicist, writer and long-time editor of the Church Law Review, Mr. *Pavel Landa*, honorary member of the Church Law Society, celebrated his 85th birthday.

News from Local Group of Church Law Society in Brno

In December 2020, the proceedings of the 26th conference *Church and State*, focused on spiritual care at the Police of the Czech Republic and the religion law impacts of the current pandemic, organized by the local group of the Church Law Society in Brno in cooperation with the Department of Constitutional Law and Political Science, the Department of Church and Religion Law of the Faculty of Law, Masaryk University in Brno, on 17th September 2020, was published. The proceedings *Church and State 2020* were edited by *Ing. Mgr. Jaroslav Benák, Ph.D.*, secretary of the local group of the Church Law Society in Brno. The proceedings, which were published in electronic form, contain eight articles by Czech and Slovak authors and are available at <https://www.law.muni.cz/sborniky/cirkevastat/2020/cirkevastat2020.pdf>. The table of contents can be found in the section *From New Publications* in this issue of the Church Law Review.

News from Local Group of Church Law Society in Olomouc

Czech translation of the Austrian law on Islam of 2015 was published on the website of the Church Law Society. The text was translated by *Associate Professor Damián Němec OP* from the Saints Cyril and Methodius Faculty of Theology, Palacký University in Olomouc, chairman of the local group of the Church Law

Society in Olomouc. The specialized revision of the translation was performed by Associate Professor *Stanislav Přebyl* from the Faculty of Theology, University of South Bohemia in České Budějovice, and *JUDr. Petr Osina* from the Department of Theory of Law and Legal History of the Faculty of Law, Palacký University in Olomouc, and his wife *Mgr. Eva Osinová*, translator from German. See <http://spcp.prf.cuni.cz/pravni-predpisy-jinych-zemi/>.

News from Local Group of Church Law Society in Stříbro

Racov. Members of the local group of the Church Law Society in Stříbro continue to work to save the church of St. Martin in Racov near Tachov, where the way of the Cross was built and blessed. The rescue of the church is carried out by the Association of St. Martin in Racov under the administration of the married couple *Jiřina* and *Jaroslav Barhoňš* from Tachov, members of the Church Law Society. The church is gradually becoming a spiritual and cultural centre for residents from the area.

Prostiboř. On the eve of the feast of St. Nicolas on 5th December 2020, tradition of the pilgrimage Mass was restored in the Church of St. Nicholas in Prostiboř near Tachov, so far used only occasionally. The parish priest *Revd Miroslav Martiš, SChLJ*, recalled in his sermon *Revd Hugo Josef Pitel OPraem* (1928–2017), organizer of the reconstruction of the Church of St. Nicholas in the eighties of the last century.

JUDr. Jiří Rajmund Tretera, at that time a corporate lawyer and a candidate for secret membership in the Order of Preachers – Dominicans, three times in the summer months at the time on behalf of Hugo Pitel led a group of voluntary workers from all over the country, who carried out the reconstruction, and also physically participated. They removed plastering, laid down and built a new roof, plastered the whole church again and painted it white and red.

During the Holy Mass, parish priest Martiš presented the book *Festschrift in Honour of Jiří Rajmund Tretera*, which was published by Leges in Prague six months ago, to the mayor of the municipality Mrs. *Barbora Nováková*. On the cover of the book, there is the church in Prostiboř in its current form. The pilgrimage Mass was attended by 26 people from Prostiboř and the surrounding area, including several children. The mayor invited Professor Tretera to Prostiboř in order to give a lecture on the reconstruction of the church as soon as the current hygienic restrictions end.

European Consortium for Church and State Research Online This Year

An online meeting called *Webinar on Coronavirus, Church and State* took place on Wednesday, 9th December 2020. The meeting, known as the “webinar”, was led by Mark Hill QC from London, well known to readers for his lectures at the Fourth season of Prague Dialogues on Church and State Relations that took place at the Faculty of Law, Charles University, in June 2019. Others know him thanks to his extensive scientific work *Ecclesiastical Law*, 4th edition, 2018.

Emanuel Tăvală (Romania), *Stephen Farrell* (Ireland) and *Merilin Kiviorg* (Estonia) made brief contributions on worship and religious freedom restrictions in their countries from spring 2020 to the present. This was followed by a discussion during which more than ten participants spoke. On behalf of the Czech Republic, Associate Professor Zábaj Horák and Professor Jiří Rajmund Tretera took part.

The meeting was attended by almost all members of the Consortium. They decided to hold regular online meetings next year, every month. The webinars will monitor the further development of restrictions on the possibility of religious gatherings in European countries, and *its proportion to restrictions on gatherings in shops and other gainful organizations*.

Academic Committee of Czech Christian Academy Met

On Saturday, 12th December 2020, a regular half-yearly meeting of the Academic Committee of the Czech Christian Academy took place online due to hygienic restrictions. Mons. Professor *Tomáš Halík*, President of the Academy, and Mrs. *Ilona Trnková*, Director of the Academy, presided the meeting.

Mons. Tomáš Halík read a report on activities for the last half of the year and the publication of the magazine *Universum*, which is published four times a year with a circulation of 1 400 copies. As of the date of the committee meeting, the Czech Christian Academy had 1 115 individual members, 5 collective members and 67 local groups from all over Bohemia and Moravia.

Afterwards, 15 representatives of the administration of local groups, professional sections and members of the Presidium of the Academy reported on the activities for the past six months. Due to the pandemic, they had to cancel many lectures and other activities in the past period. It was said several times among the participants that technology cannot replace personal contact. On the other hand, it is necessary to improve the technical possibilities of long-distance communication, so that in

these extraordinary times, at least in this form, it is possible for the audience to participate in lectures organized by local groups.

Director of legal section of the Czech Christian Academy and honorary member of the Academy Professor Jiří Rajmund Tretera and Vice-Director Associate Professor Zábaj Horák presented a report concerning the Church Law Society as a collective member of the Academy and its legal section. Mons. Halík expressed pride in the extensive publishing activities of the legal section and the Church Law Society.

Zábaj Horák